

Vergaderjaar 2007–2008

24 691

Ruimtetekort in mainport Rotterdam

Nr. 95

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 18 juni 2008

De vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat¹ heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Verkeer en Waterstaat over de brief van 16 april 2008 inzake de derde Voortgangsrapportage van het Project Mainport Rotterdam (Kamerstuk 24 691, nr. 94).

De minister heeft de vragen beantwoord bij brief van 16 juni 2008.

Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Roland Kortenhorst

De griffier van de commissie
Sneep

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Staaij (SGP), Snijder-Hazelhoff (VVD), Mastwijk (CDA), Duyvendak (GL), Kortenhorst (CDA), Voorzitter, Koopmans (CDA), Gerkens (SP), Van der Ham (D66), Nicolai (VVD), Haverkamp (CDA), De Krom (VVD), Samsom (PvdA), Boelhouwer (PvdA), Roefs (PvdA), Jansen (SP), Cramer (CU), Roemer (SP), Koppejan (CDA), Vermeij (PvdA), Madlener (PVV), Ten Broeke (VVD), Ondervoorzitter, Ouwehand (PvdD), Polderman (SP), Tang (PvdA) en de Rouwe (CDA).

Plv. leden: Van der Vlies (SGP), Boekestijn (VVD), Bilder (CDA), Van Gent (GL), Hessels (CDA), Jager (CDA), Van Bommel (SP), Koşer Kaya (D66), Neppérus (VVD), Van Gennip (CDA), Aptroot (VVD), Dijsselbloem (PvdA), Jacobi (PvdA), Besselink (PvdA), Vacature (algemeen), Anker (CU), Van Leeuwen (SP), Knops (CDA), Depla (PvdA), Agema (PVV), Verdonk (Verdonk), Thieme (PvdD), Lempens (SP), Waalkens (PvdA) en Van Heugten (CDA).

1

Wat is de stand van zaken van de versnellingsopties? Indien de oorspronkelijke planning in gevaar komt, welke versnellingsopties kunnen dan nog worden ingezet?

Het verwerken van de zienswijzen op de ontwerpen voor de ruimtelijke besluiten en vergunningen is tijdig afgerond. Hierdoor blijft de start van de aanleg, de zogenaamde 1e plons, in het najaar van 2008 haalbaar. Alle besluiten zijn inmiddels genomen. Na publicatie van deze besluiten start de wettelijke bezwaar- en beroepstermijn. Deze termijn bedraagt 6 weken. In de planning is rekening gehouden met schorsingsverzoeken en de afwijzing daarvan door de rechter, voorafgaand aan de start van de aanleg. Indien een verzoek tot voorlopige voorziening onverhoopt zou worden toegewezen, kan de beoogde startdatum in gevaar komen. In dat geval zal om een versnelde behandeling van de betrokken bodem-procedure worden gevraagd.

2

Liggen de PMR-partners op schema met de andere PMR-sporen, te weten de 750 ha natuur- en recreatiegebied en Bestaand Rotterdams Gebied?

Bestaand Rotterdams Gebied

Ja, de BRG projecten liggen gemiddeld goed op schema. Een aantal projecten ligt voor op de planning, een aantal projecten loopt iets achter op de planning. De einddatum van 2020 zal naar verwachting voor alle projecten worden gerealiseerd.

750 ha. Natuur- en recreatiegebied

Ja, de voor de realisatie van PMR/750ha Natuur- en recreatiegebied benodigde deelprojecten liggen op schema. De uitvoering verloopt conform de planning die volgt uit de PKB PMR, de UWV PMR/750ha en het Uitvoeringsprogramma PMR/750ha.

Parallel aan de voorbereiding van het MER door de provincie Zuid-Holland, wordt in nauwe samenwerking met de gemeente Albrandswaard het voorontwerpbestemmingsplan *Landschapspark Buytenland* voorbereid. De Stuurgroep Buytenland heeft in maart 2008 ingestemd met de alternatieven voor het MER. In oktober volgt een beschrijving van het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA) en in november van het Voorkeursalternatief (VKA). Vanaf 27 november 2008 start de terinzage legging van het MER en het voorontwerpbestemmingsplan.

Conform de reguliere fasering van ruimtelijke plannen in Rotterdam is voor de *deelprojecten Schiezone en Vlinderstrik* eerst gewerkt aan masterplannen. De masterplannen vormen de basis voor de op te stellen bestemmingsplannen. Het Masterplan Vlinderstrik is door B&W van de gemeente Rotterdam vastgesteld op 13 mei 2008 en is op 27 mei 2008 voorgelegd aan B&W van de gemeente Lansingerland. In oktober 2008 volgt een besluit over de vrijgave voor overleg en inspraak van het voorontwerpbestemmingsplan Vlinderstrik door deze gemeente. Het voorontwerpbestemmingsplan Schiezone is door B&W van Rotterdam vrijgegeven voor overleg en inspraak.

Het dagelijks bestuur van de Stadsregio Rotterdam heeft in oktober 2007 het voorontwerp van het fasedocument voor de hoofdo overspanning van de *Groene Verbinding* over de A15 vastgesteld. Nu wordt gewerkt aan het definitieve ontwerp, waarvan de goedkeuring wordt verwacht in de zomer van 2008. Na de goedkeuring starten de vergunningen- en RO-procedures.

3

Wat is de stand van zaken van de Regionale Overeenkomst Lucht, die de compensatiemaatregelen moet borgen?

De Overeenkomst Luchtkwaliteit Maasvlakte 2 is door het Havenbedrijf Rotterdam, de gemeente Rotterdam, de Havenmeester en de ministeries van VROM en V&W op donderdag 22 mei 2008 ondertekend. De overeenkomst bevat de maatregelen om de effecten van gebruik van Maasvlakte 2 op de luchtkwaliteit te compenseren. De uitvoering van deze overeenkomst is via de planvoorschriften gekoppeld aan het bestemmingsplan Maasvlakte 2, zodat het treffen van compenserende maatregelen publiekrechtelijk is geborgd.

4

Wat is de stand van zaken van het convenant tussen de PMR-partners en belangenorganisaties, houdende afspraken over monitoring van de in de PKB genoemde natuur- en milieuwaarden?

Het convenant Visie en Vertrouwen is op 15 mei jl. in Rotterdam ondertekend. Jaarlijks wordt een evaluatie van de voortgang van de PMR-projecten gemaakt. Het gaat om de effecten van de aanleg en aanwezigheid van Maasvlakte 2, de natuurcompensatie daarvoor (instelling van een bodembeschermingsgebied in de Voordelta) en de effecten van de gebruiksfase en de compensatie daarvoor (duincompensatie Delfland), de 750 ha nieuwe natuur rond Rotterdam en de zogeheten BRG-projecten (intensiveren gebruik bestaande havengebied én verbeteren leefbaarheid). Bovendien komt daarin ook de voortgang aan de orde van een aantal aanvullende, bovenwettelijke maatregelen waartoe het Havenbedrijf al op grond van eigen beleid heeft besloten, zoals de aanleg van walstroom (elektriciteit) bij ligplaatsen voor binnenvaartschepen, het verhogen van de beladingsgraad van vrachtwagens, de duurzame inrichting van de openbare gebieden op Maasvlakte 2, het beperken van de lichthinder voor trekvogels, en de aanleg van «natuurstapstenen» in het havengebied.

Onder leiding van een onafhankelijke voorzitter, die later dit jaar wordt benoemd, bespreken de organisaties vanaf 2010 jaarlijks de voortgang van deze zaken. Op basis daarvan kan door de belangenorganisaties advies worden uitgebracht aan de uitvoerende partijen en kunnen zonodig aanvullende afspraken gemaakt worden. Eens in de vijf jaar maakt een onafhankelijk kennisinstituut een grootschalige evaluatie van de voortgang. De organisaties die Visie en Vertrouwen ondertekend hebben zijn de ministeries van Verkeer en Waterstaat, VROM en LNV, de provincie Zuid-Holland, de gemeente Rotterdam, de Stadsregio Rotterdam, de Zuid-Hollandse Milieufederatie, Natuurmonumenten, het Zuid-Hollands Landschap, de Stichting Duinbehoud, Deltalinqs, VNO-NCW en het Havenbedrijf Rotterdam. Aansluiting van andere belangenorganisaties bij het jaarlijkse overleg is voor de toekomst mogelijk gemaakt.

5

Hoe ziet de vervolgpcedure eruit en wat is de meest actuele planning voor de «eerste plons»? Wanneer is er duidelijkheid ten aanzien van de ingediende inspraakreacties?

De planning voor de start van de uitvoering is na de aanbidding van Voortgangsrapportage 3 niet gewijzigd, de eerste plons is nog steeds in dit najaar gepland. De eerste definitieve besluiten, waaronder de ontgrondingenvergunning en de vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet, zijn met ingang van 25 april jl. ter inzage gelegd. Het bestemmingsplan Maasvlakte 2 is op 22 mei jl. vastgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. De overige

besluiten, waaronder de concessie voor de landaanwinning, de vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken en een artikel 19 WRO vrijstelling, zijn aansluitend genomen. De zienswijzen zijn door de verschillende bevoegde gezagen beoordeeld en afgewogen bij de voorbereiding van deze besluiten.

De toegangsbeperkingsbesluiten op grond van artikel 20 van de Natuurbeschermingswet 1998, onder meer strekkende tot vaststelling en uitvoering van de compensatiemaatregelen, worden binnenkort ter inzage gelegd na afronding van de notificatieprocedure voor deze besluiten bij de Europese Commissie. De laatst genoemde besluiten volgen op het reeds in februari 2008 genomen Aanwijzingsbesluit Voordelta. De Minister van LNV is hiervoor de eerste verantwoordelijke.

Tegen het Aanwijzingsbesluit zijn beroepen ingediend. De zitting bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is gepland op 15 juli 2008. Tegen alle overige genoemde besluiten kan eveneens beroep aan worden getekend. De beroepstermijnen voor de vergunningen en ontheffingen op grond van de Ontgrondingenwet, de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet lopen begin juni af. Ten tijde van de beantwoording van deze vragen waren nog geen beroepen bekend. Voor de concessie, de vergunning op grond van de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken en de vrijstelling loopt de beroepsperiode tot half juli. De bezwaartermijn voor de toegangsbeperkingsbesluiten naar verwachting sluit eind juli.

In de planning voor de start van de aanleg is rekening gehouden met de behandeling van eventuele schorsingsverzoeken en de afwijzing daarvan. Indien onverhoopt een schorsing wordt uitgesproken zal om een versnelde beslissing in de bodemprocedure worden gevraagd. In dat geval is vertraging van de start aanleg echter niet uitgesloten. Er zijn geen mogelijkheden om de beroepsprocedures nog verder te versnellen.

Voor de betrokken bestemmingsplannen van Rotterdam en Westvoorne geldt dat belanghebbenden eerst hun bedenkingen kunnen indienen bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, waarna tegen de goedkeuring beroep kan worden ingediend bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Naar verwachting kan dit vanaf november 2008.

6

Wat is de stand van zaken van de vaststelling van het bestemmingsplan van de gemeente Rotterdam?

De gemeenteraad van Rotterdam heeft volgens de planning op 22 mei 2008 het bestemmingsplan Maasvlakte 2 en de planherziening Maasvlakte '81 (voor de vastlegging van de geluidscontouren) vastgesteld. De volgende stap in de procedure van het bestemmingsplan is de goedkeuring door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. Op 27 mei jl. heeft het College van B&W van Rotterdam besloten vrijstelling ex artikel 19 van de Wet op de ruimtelijke ordening te verlenen van het bestemmingsplan Maasvlakte '81 dat gaat over de aanleg van het plangebied van de huidige Maasvlakte. Ook dit onderdeel van de procedure verloopt daarmee volgens planning.

7

Wat is de stand van zaken van de benodigde rijksvergunningen?

Op 24 april 2008 hebben de Staatssecretaris van VenW en de Minister van LNV bekendgemaakt dat zij de vergunningen op basis van de Ontgrondingenwet en de Natuurbeschermingswet en de ontheffing krachtens de

Flora- en Faunawet hebben verleend. De beroepstermijn loopt van 26 april tot en met 6 juni 2008. De concessie voor de landaanwinning en de definitieve vergunning op basis van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken zijn begin juni bekend gemaakt, waarna de beroepstermijn van zes weken is gestart. Ook deze procedures lopen volgens planning.

8

Wat is de stand van zaken van de planning van de volgende LNV-besluiten: de Aanwijzingsbesluiten, het notificatietraject bij de Europese Commissie en de benodigde natuurcompensatie voor de aanleg van de Tweede Maasvlakte?

Het Aanwijzingsbesluit Voordelta vormt, samen met de twee andere met PMR samenhangende Aanwijzingsbesluiten (Voornes Duinen en Duinen van Goeree & Kwade Hoek), een zelfstandig besluitvormingstraject. In de aanwijzingsbesluiten zijn de instandhoudingsdoelen van de betrokken gebieden opgenomen. In het Aanwijzingsbesluit Voordelta is tevens aangegeven hoe de compensatie voor Maasvlakte 2 plaatsvindt. Op 19 februari zijn de 3 genoemde aanwijzingsbesluiten vastgesteld en op 27 februari zijn ze gepubliceerd. Een aantal organisaties en overheden heeft beroep tegen deze besluiten aangetekend. De zitting van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State betreffende deze beroepen is gepland op 15 juli aanstaande.

Het Havenbedrijf Rotterdam heeft voor de aanleg en aanwezigheid van Maasvlakte 2 een vergunning aangevraagd op basis van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet 1998). Deze NB-wetvergunning is op 24 april verleend en vormt de juridische basis voor de compensatiemaatregelen. Deze zijn opgenomen in het beheerplan Voordelta en worden uitgewerkt in de toegangsbeperkingsbesluiten (ex art. 20 Besluit Nb-wet 1998).

Op 13 mei jongstleden is de Europese notificatieprocedure gestart. Deze notificatieprocedure is noodzakelijk, omdat de genomen maatregelen een visserijbeperkend karakter hebben. Europeesrechtelijke regelgeving verplicht de lidstaat in deze situatie om deze maatregelen te melden bij de Europese Commissie. De Europese Commissie zal naar verwachting één dezer dagen een positief besluit nemen over de toegangsbeperkingsbesluiten.

9

Is met de aanwijzing van het zeereservaat met de ambitie «behoud bestaande kwaliteit van de natuur» wel voldaan aan de vereisten uit de Habitatrichtlijn?

Ja, er wordt voldaan aan de vereisten van de Habitatrichtlijn. Het doel van het bodembeschermingsgebied (voorheen «zeereservaat») is de compensatie voor het verlies aan natuurwaarden als gevolg van de aanleg en aanwezigheid van Maasvlakte 2. In het Aanwijzingsbesluit Voordelta is voor dit Habitattype als instandhoudingdoel «behoud oppervlakte en kwaliteit opgenomen». In het bodembeschermingsgebied komt daarbij de compensatie voor het verlies aan natuurwaarden, als gevolg van de aanleg en aanwezigheid van Maasvlakte 2. Met de aanleg van Maasvlakte 2 gaat in de Voordelta in totaal ca 2 455 hectare van Habitattype 1110 (subtype B) verloren. Door dit verlies gaat een hoeveelheid bodemfauna (biomassa) verloren, die anders zou kunnen dienen als voedsel voor vissen en vogels. Daarom worden in het bodembeschermingsgebied maatregelen genomen om de biomassa zodanig te verhogen dat de totale als voedsel beschikbare biomassa in de Voordelta gelijk blijft aan de situatie vóór de aanleg van Maasvlakte 2. Hiermee worden de effecten van aanleg en aanwezigheid van Maasvlakte 2 op habitattype 1110 gecompens-

seerd. De commissie van de m.e.r. en de Europese Commissie hebben hierover beide positief geadviseerd.

10

Waarom is niet gekozen voor de ambitie kwaliteitsverbetering?

Bij het bepalen van de instandhoudingsdoelen vormen de ecologische vereisten het uitgangspunt. De keuze voor een hoger ambitieniveau vindt geen steun in deze vereisten noch in het voorzorgbeginsel en zou betekenen dat verschillende gebruiksfuncties binnen het gebied zoals visserij en recreatie meer beperkingen opgelegd zouden krijgen, zonder dat hiervoor een ecologische noodzaak bestaat. Om die reden is hiervoor niet gekozen.

11

Wat is de voornaamste reden van de problemen op bedrijfseconomische basis bij het project Warmtebedrijf? Hebben private financiers zich teruggetrokken?

De hoofdleverancier van warmte heeft zich vanwege bedrijfseconomische motieven teruggetrokken. Inmiddels zijn vervangende leveranciers gevonden. Momenteel wordt onderzocht of er een rendabele business case valt op te stellen.

12

Wat is de reden van de opgelopen vertraging bij de aanleg van een geluidsscherm in Vlaardingen?

Na aanbesteding van het geluidsscherm bleek bij de schouw door de aannemer ter plekke dat op de geplande plaats van het scherm er problemen zouden ontstaan met aanwezige kabels en leidingen. Om toch hetzelfde resultaat te kunnen bereiken is vervolgens besloten om het geluidsscherm op een andere plaats en met een iets andere vorm neer te zetten. Hierdoor is er enige vertraging opgetreden.

13

Hoe verloopt het minnelijk verwerven van gronden? Hoe vordert dit proces?

Met alle belanghebbenden die dat wensen en gelegen zijn binnen de PKB-begrenzing van het Landschapspark Buytenland worden gesprekken gevoerd. Deze gesprekken zijn in 2007 gestart. De provincie Zuid-Holland benadert de (grotere) agrarische bedrijven en andere (groot) grondbezitters actief over hun toekomstwensen en verwerving van hun gronden. Dit heeft geleid tot de eerste verwerving van 16,3 ha in 2007. In oktober 2007 heeft de gemeente Albrandswaard het voorkeursrecht gemeenten (WVG) gevestigd. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben onlangs een Ontwikkelstrategieplan (OSP) vastgesteld. Daardoor kan nu met belanghebbenden ten zuiden van de Essendijk op basis van volledige schade-loosstelling worden onderhandeld. Dit is een impuls voor de actieve minnelijke verwerving, zoals bijvoorbeeld bedrijfsverplaatsingen en pachtontbindingen, vooruitlopend op de vaststelling van het bestemmingsplan.

14

Kunt u uitgebreider ingaan op de in de voortgangsrapportage vastgestelde opstelling van de omwonenden; namelijk dat de mensen kritisch maar positief zijn?

In de Masterplanfase staan in de lokale communicatie tot nu toe twee zaken centraal, te weten «draagvlak» en «dialogo». Het vooraf informeren

van belangenorganisaties en de combinatie van zowel algemene informatieavonden als ook specifieke meedenkavonden vormen belangrijke onderdelen van dit traject.

In feite was in de Vlinderstrik sprake van een hernieuwde kennismaking met bewoners en belangengroeperingen; tijdens het herstel van de PKB en het opstellen van de UWO lag de planvorming vrijwel geheel stil. In eerste instantie is medio 2007 overleg gevoerd met een aantal belangengroeperingen, waaronder Bewonersvereniging Vlinderstrik, Stichting Natuurbescherming Vlinderstrik, Stichting ROTTA, ondernemers en bewoners Wildersekade. Dit gesprek is in een goede sfeer verlopen. Aan de hand van de verkregen input is het concept-masterplan verder uitgewerkt, waarna in november 2007 een eerste algemene informatieavond heeft plaatsgevonden. Ruim 170 personen woonden deze avond bij. De aanwezigen gaven blijk van een grote betrokkenheid bij het gebied, waarbij men kritisch staat tegenover op handen zijnde veranderingen. Die kritische houding neemt niet weg dat men zich bewust is van de dreiging van toenemende bebouwing in de omgeving. Tegen die achtergrond staat men dan ook open voor de mogelijkheid om het gebied middels dit project een definitief groene bestemming te geven. De interesse voor een gedetailleerde uitwerking van het plan was groot, wat vooral bleek uit het feit dat zo'n 45 personen zich direct na afloop aanmeldden voor de eerste meedenkavond in december 2007. Tijdens deze avond is in kleinere groepen gesproken over specifieke onderdelen van de plannen en «communicatie en betrokkenheid». Er was volop gelegenheid voor een ieder om concrete suggesties ter verbetering van de plannen naar voren te brengen. Op basis van de uitkomsten van deze meedenkavond is het Masterplan verder uitgewerkt.

Het communicatietraject zoals dit in de vroege zomer van vorig jaar is ingezet, oogst over het algemeen waardering bij de betrokkenen. Met name de mogelijkheid om op een gedetailleerd niveau te kunnen «meedenken» en concrete suggesties aan te kunnen dragen, wordt gewaardeerd. Van diverse kanten zijn geluiden te beluisteren dat men zich gehoord voelt in het plan in zijn huidige vorm.